Sygn. akt VI Gz 241/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: ***SSO Barbara Frankowska***

Sędziowie: ***SO Anna Walus - Rząsa (spr.)***

SO Anna Harmata

Protokolant: asyst. sędz. Grzegorz Kurasz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa ***W. P.***

przeciwko ***(...) z/s w D., Irlandia***

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu

z dnia 30 maja 2014 r., sygn. akt V GC 480/13 w przedmiocie zawieszenia postępowania

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie w całości i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Tarnobrzegu V Wydziałowi Gospodarczemu do dalszego prowadzenia, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt VI Gz 241/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu V Wydział Gospodarczy zawiesił postępowanie powołując jako podstawę art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd I instancji wskazał, że pismem z dnia 17 marca 2014 r. pełnomocnik pozwanej spółki wniósł o zawieszenie postępowania na zasadzie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. powołując się na zatwierdzenie w dniu 25 lutego 2014 r. Zasad Układu (S. of A.) oraz trwającej obecnie procedury wdrażania Z. Układu w postępowaniu E. wszczętego w Irlandii wobec pozwanego, prowadzonego według prawa irlandzkiego. Według pozwanego Z. Układu, które weszły w życie (stosownie do Orzeczenia Sądu Najwyższego w Irlandii) w dniu 26 lutego
2014 r., o godz. 14.00, wiążą swoimi postanowieniami również powoda. Ponadto z dniem uprawomocnienia się Z. Układu (tj. po zakończeniu obecnie trwającej procedury wdrażania Z. Układu), niniejsze postępowanie stanie się bezprzedmiotowe.

Sąd stwierdził, że z nadesłanych przez pełnomocnika pozwanej dokumentów wynika, iż w dniu 23 października 2013 r., sygn. akt (...) (...), przed Irlandzkim Sądem Wyższej Instancji zostało wszczęte wobec pozwanego postępowanie examinership tj. postępowanie upadłościowe w rozumieniu
art. 2 lit. a/ Rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r.
w sprawie postępowania upadłościowego (wskazanego w Załączniku A do powyższego Rozporządzenia. Sąd ten jednocześnie ustanowił M. (...) zarządcą tymczasowym (interim examiner). W dniu 06 listopada 2013 r. Sąd Wyższej Instancji potwierdził, że pozwany znajduje się pod ochroną sądu (E.) oraz wyznaczył M. (...) na zarządcę (E.) spółki w rozumieniu Punktu 2 Ustawy o spółkach z 1990r. (wraz ze zmianami).

W dniu 25 lutego 2014r. Sąd Najwyższy w Irlandii w sprawie sygn. akt No. 71 of 2014 utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Wyższej Instancji o sygn. akt (...) (...) z dnia 14 lutego 2014r. zatwierdzające Z. Układu z wierzycielami (S. of A.), ustanawiając dzień 26 lutego 2014 r. godz. 14.00 dniem wejścia w życie Z. Układu. Stosownie do punktu 7.2 Z. Układu wierzyciele zostali poinformowani o możliwości składania zastrzeżeń (a D. N.) do Z. Układu w terminie 14 dni od dnia otrzymania stosownego zawiadomienia.

Sąd Rejonowy, w kontekście powyższych okoliczności oraz treści
w/w przepisów i uznał, że zachodzą podstawy do zawieszenia postępowania na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c.

Strona powodowa wniosła zażalenie na powyższe postanowienie domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i skierowania sprawy do Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu celem dalszego prowadzenia. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 174 § 1 pkt. 4 k.p.c. oraz 397 ust. 1 i 2 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze w zw. z art. 2 pkt a), art. 13 i 26 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r przez ich błędną wykładnię i zastosowanie, zwłaszcza przez uznanie, że doręczone dokumenty wskazują na wszczęcie postępowania upadłościowego w stosunku do pozwanego w sytuacji gdy zgodnie z definicjami ustawowymi zamieszczonym w Rozporządzeniu „postępowanie upadłościowe" oznacza postępowania zbiorowe określone w art. 1 ust. 1, których wykaz znajduje się w załączniku A. Z załączonych do wniosku o zawieszenie postępowania kserokopii dokumentów wynika, że nie doszło do wszczęcia procedury mającej charakter postępowania określonego w załączniku A w/w Rozporządzenia.
Brak jest w aktach dowodu, iż wobec pozwanego wszczęto postępowanie upadłościowe examinership. Analiza załączonych do wniosku dokumentów nie wskazuje aby postępowanie prowadzone na wniosek pozwanego przed Sądem Wyższej Instancji miało charakter postępowania upadłościowego, a przynajmniej aby postępowanie to było jednym z rodzajów postępowań określonych w Rozporządzeniu.. Za powyższym stanowiskiem przemawia także fakt określenia pozycji p. M. (...) Zgodnie z przepisami Rozporządzenia „zarządca" oznacza każdą osobę lub organ, którego zadaniem jest zarządzanie masą lub jej likwidacja lub nadzorowanie działalności gospodarczej dłużnika. Wykaz tych osób lub organów znajduje się w załączniku C; zgodnie z którym na terenie Irlandii za „zarządcę" w rozumieniu Rozporządzenia uznaje się: L., O. A., T. in bankruptcy, P. L., E.. Natomiast p. M. (...)został ustanowiony (...) - zarządcą tymczasowym.

Zdaniem skarżącego wskazane powyżej rozbieżności przemawiają za uznaniem, że decyzja Sądu była co najmniej przedwczesna a postępowanie jakie zostało wszczęte przez pozwanego na terenie Irlandii nie jest postępowaniem sensu stricte upadłościowym w rozumieniu zarówno przepisów Rozporządzenia jak również ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze. Zawieszenie niniejszego postępowania było zatem pozbawione podstaw.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie z poniższych względów.

Sąd Rejonowy zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 174 § 1 pkt. 4 k.p.c. powołując się na fakt wszczęcia w Irlandii wobec pozwanej spółki opisanego wyżej postępowania i wydania w jego ramach orzeczenia z dnia

25 lutego 2014 r. przez Sąd Najwyższy w Irlandii, w sprawie sygn. akt (...), mocą którego utrzymano orzeczenie Sądu Wyższej Instancji, sygn. akt (...) (...), z dnia 14 lutego 2014 r. zatwierdzające Z. Układu z wierzycielami (S. of A.). Dzień 26 lutego 2014 r., godz. 14.00, ustanowiono dniem wejścia w życie Z. Układu.

Powód zaś jako skarżący zajął stanowisko, że decyzja Sądu była co najmniej przedwczesna, a postępowanie jakie zostało wszczęte przez pozwanego na terenie Irlandii nie jest postępowaniem sensu stricte upadłościowym w rozumieniu zarówno przepisów w/w rozporządzenia jak również ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze.

Zdaniem Sądu Okręgowego analiza dołączonych do akt sprawy dokumentów w kontekście powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że brak było podstaw do zawieszenia postępowania na podstawie art. 174 § 1 pkt. 4 k.p.c.

Należy naprowadzić, że problematykę postępowań upadłościowych toczących się w innych państwach członkowskich reguluje min. rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego. W świetle przepisów w/w rozporządzenia wszczęcie postępowania upadłościowego oznacza podjęcie przez organ uprawniony zgodnie z prawem wewnętrznym takiej decyzji, w wyniku której dochodzi do całkowitego lub częściowego zajęcia majątku dłużnika oraz do powołania zarządcy. Dotyczy ono zarówno postępowania przewidujące likwidację majątku dłużnika, jak i postępowania przewidujące możliwość zawarcia układu z wierzycielami, a więc zmierzające do reorganizacji przedsiębiorstwa dłużnika (komentarz pod red. A. Hycaj, Lex 2011).

Jednym z elementów definicji postępowania upadłościowego
z art. 1 ust. w/w rozp. jest to, aby postępowanie obejmowało całkowite lub częściowe zajęcie majątku dłużnika, co oznacza pozbawienie dłużnika w całości lub w części prawa zarządu jego majątkiem lub ograniczenie prawa zarządu przez wprowadzenie nadzoru ze strony organów postępowania.

Rozporządzeniem objęte jest też tylko takie postępowanie, w którym dochodzi do powołania zarządcy (ang. liquidator), co jest konsekwencją przedstawionego wyżej założenia, że w postępowaniu tym musi dojść do ograniczenia praw dłużnika w odniesieniu do zarządu majątkiem. Definicję pojęcia liquidator zawiera art. 2 lit b, który stanowi, że jest to każda osoba lub organ, których zadaniem jest zarządzanie masą lub jej likwidacja lub nadzorowanie działalności gospodarczej dłużnika. Wykaz tych osób lub organów znajduje się w załączniku C.

Zarówno procedura Company examinership jak i funkcja examiner jest wymieniona odpowiednio w załączniku A i C od rozporządzenia Rozp. Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000r. w sprawie postępowania upadłościowego.

W okolicznościach niniejszej sprawy w dniu 23 października 2013 r. został powołany dla pozwanej spółki zarządca tymczasowy (I. E.) na czas do 6 listopada 2013 r., w którym to dniu ta sama osoba została powołana jako zarządca – E..

W dniu 25 lutego 2014r. Sąd Najwyższy w Irlandii ((...)) utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Wyższej Instancji ((...) (...)) z dnia 14 lutego 2014 r. zatwierdzając tym samym Z. Układu z wierzycielami (S. of A.) i ustanawiając dzień 26 lutego 2014 r., godz. 14.00, dniem wejścia w życie Z. Układu.

Wobec pozwanego wszczęto procedurę E., która stanowi procedurę odpowiadającą postępowaniu upadłościowemu z możliwością zawarcia układu.

W świetle powyższych regulacji oraz stanowisk piśmiennictwa i orzecznictwa, w tym tut. Sądu, to czy postępowanie jakie toczy się wobec pozwanej spółki jest postępowaniem upadłościowym w rozumieniu cytowanych wyżej przepisów, jest dyskusyjne.

Nie mniej jednak, gdyby nawet podzielić stanowisko Sądu, że postępowanie to jest postępowaniem upadłościowym w rozumieniu rozporządzenia Rozp. Rady (WE) nr 1346/2000, to nie jest to wystarczające dla przyjęcia istnienia przesłanek do zawieszenia postępowania.

Zgodnie z w/w Rozporządzeniem dla oceny skutków postępowania upadłościowego właściwe jest zawsze prawo państwa członkowskiego UE,

w którym postępowanie to zostało wszczęte chyba, że samo rozporządzenie przewiduje od tej zasady wyjątek (art. 4 ust. 1 rozporządzenia). Jeden z takich wyjątków zawiera się w art. 15 rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem „wpływ postępowania upadłościowego na toczące się postępowanie dotyczące przedmiotu albo prawa wchodzącego w skład masy podlega wyłącznie prawu Państwa Członkowskiego, w którym toczy się postępowanie".

Na podstawie tej regulacji przyjmuje się, że skutki, jakie postępowanie upadłościowe odnosi względem wszczętego przed datą ogłoszenia upadłości postępowania sądowego o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym, określają przepisy prawa tego państwa członkowskiego UE, przed którego sądem toczy się to postępowanie sądowe.

Do zawieszenia postępowania w sytuacji ogłoszenia upadłości strony w innym państwie członkowskim znajdzie zatem zastosowanie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c., który jako podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia powołał Sąd I instancji. (tak komentarz pod red. F. Z., Lex 2010 oraz A. J., Lex 2013; szerzej
M. B., A. Hycaj, Wpływ ogłoszenia upadłości na postępowania toczące się w innym państwie członkowskim UE jak też M. A. Wpływ postępowania upadłościowego na toczące się postępowania (art. 15 rozporządzenia nr 1346/2000, art. 397 p.u.n.), [w:] Uznanie zagranicznych postępowań upadłościowych.
Na podstawie rozporządzenia Rady (WE) Nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego).

Stosownie do treści art. 174 pkt 4 k.p.c. Sąd z urzędu zawiesza postępowanie jeżeli postępowanie dotyczy masy upadłości i ogłoszono upadłość z możliwością zawarcia układu, a strona pozbawiona została prawa zarządu masą upadłości, albo ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku strony.

Powyższy przepis przewiduje zatem obligatoryjne zawieszenie postępowania w dwóch przypadkach. Z drugim, tj. z upadłością likwidacyjną w okolicznościach niniejszej sprawy nie mamy do czynienia, co jest bezsporne. Natomiast w przypadku postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu postępowanie z udziałem upadłego można zawiesić tylko wówczas, czy został on pozbawiony prawa zarządu swoim majątkiem (masą upadłości).

Jak wynika z analizy zalegających w aktach sprawy dokumentów dotyczących przedmiotowego postępowania wobec pozwanego, jak również z opinii znanej Sądowi z urzędu a przedłożonej przez pozwanego w sprawie I C 1379/13, wobec (...) w ramach procedury examinership nie doszło do pozbawienia zarządu, ale jego ograniczenia przez wprowadzenie nadzoru ze strony organów postępowania. Ustanowiono bowiem osobę examiner , który sprawuje funkcję nadzorczą, jednocześnie (...) pozostawiono zarząd majątkiem. Zarząd (...) nadal sprawuje uprawnienie do zarządzania (...) i prowadzenia jej spraw.

Z powyższych względów brak było podstaw w do zawieszenia przedmiotowego postępowania na podstawie art. 174 § 1 pkt. 4 k.p.c.
Tym bardziej, że jak wynika z akt spawy, a w szczególności dokumentów załączonych do pisma pozwanego z dnia 1 września 2014 r., postępowanie z udziałem pozwanej spółki jakie toczy się w Irlandii zostało zakończone zatwierdzeniem przez Sąd Najwyższy Zasad Układu z wierzycielami.
Na obecnym etapie Sąd Rejonowy zobligowany jest kontynuować postępowanie sprawie a w szczególności ocenić skutki zatwierdzenia w/w Z. Układu na niniejszy proces w kontekście żądania wniosku pozwanego zawartego w piśmie z dnia 1 września 2014 r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na mocy
art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.